



Tilsynsplan, Miljøtilsyn Sorø Kommune 2022-2026

Baggrund for tilsynsplanen

En miljøtilsynsplan er en sammenfattende strategi, der fastsætter rammerne for tilsynsmyndighedens indsats i en given periode. Planen kan anvendes til at orientere politikere og borgere om miljøproblemer samt til at styrke myndighedernes fokus indenfor disse områder. Miljøtilsynsbekendtgørelsen¹ fastsætter de krav, som Sorø Kommunes tilsynsplan skal indeholde.

I miljøtilsynsbekendtgørelsens § 3 stk. 1 fastsættes de obligatoriske krav til indholdet af en miljøtilsynsplan:

- Hvilket geografisk område, kommunen fører miljøtilsyn i
- Generel vurdering af relevante, væsentlige miljøproblemer, som virksomheder og landbrug giver anledning til
- Liste med navn, CVR-nr., adresse og listepunkt på IED-virksomheder² og -husdyrbrug
- En beskrivelse af tilsynsindsatsen og hvordan et tilsyn forberedes og gennemføres
- En beskrivelse af samarbejdsrelationer med andre myndigheder.

Tilsynsplanen skal offentliggøres for at give borgere, virksomheder, husdyrbrug og andre interesserede et indblik i kommunens prioriteringer og tilsynsindsats. Udkastet til tilsynsplanen skal sendes i høring i 4 uger, hvor enhver har ret til at komme med kommentarer. Tilsynsplanen skal opdateres mindst hvert 4. år. Den gældende tilsynsplan kan altid læses på www.soroe.dk eller på [Sorø Kommune - Digital MiljøAdministration \(mst.dk\)](https://dma.mst.dk/web/guest/vis-myndighed/-/myndighed/knr/340).

Denne tilsynsplan afløser Sorø Kommunes tilsynsplan fra 2018-2021.

Virksomheder og Landbrug som Sorø Kommune fører miljøtilsyn med

Sorø Kommune fører tilsyn med alle virksomheder og landbrug i Sorø Kommune, der ikke er omfattet af Miljøstyrelsens tilsyn. På de lidt større virksomheder og husdyrbrug skal Sorø Kommune gennemføre et fysisk tilsyn med den mindste hyppighed, der fremgår af tilsynsbekendtgørelsen.

Der er 33 virksomheder og 21 husdyrbrug, som har en størrelse eller produktion, der betyder, at Sorø Kommune skal besøge dem mindst hvert 3. år. Heraf er der 1 IED-virksomhed og 8 IED-husdyrbrug, disse ses i bilag 1.

Du kan finde den opdaterede liste over IED-landbrug og -virksomheder i Sorø Kommune på Digital Miljø Administration (DMA), <https://dma.mst.dk/web/guest/vis-myndighed/-/myndighed/knr/340>.

Der er derudover ca. 110 virksomheder og 85 husdyrbrug i Sorø Kommune, der har en størrelse og en produktion, som betyder, at vi skal besøge dem mindst hvert 6. år.

¹ Bekendtgørelse nr. 1536 om miljøtilsyn af 9. december 2019

² IED-virksomheder er de særligt forurenende virksomheder og største husdyrbrug, der er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Landbrug, der opbevarer eller anvender fast husdyrgødning eller bundslam svarende til et erhvervsmæssigt dyrehold, er gennem husdyrgødningsbekendtgørelsens § 81 omfattet af tilsyn mindst hvert 6. år.

For andre virksomheder og landbrug er der ikke fastlagt regelmæssige miljøtilsyn. På disse virksomheder og landbrug kommer vi kun på besøg, hvis en borger henvender sig til Sorø Kommune med klager over støj, lugt, fluer eller andet, eller ved formodede overtrædelser af miljølovgivningen.

Væsentlige miljøforhold i Sorø Kommune

Husdyrdrift kan medføre følgende miljøproblemer:

- Risiko for forurening af grundvand, søer og vandløb med kvælstof og fosfor fra stalde og opbevaringsanlæg
- Risiko for belastning af naturområder med luftformig ammoniak fra staldbygningerne og fra husdyrgødning på lager
- Risiko for forurening af jord og vandmiljø ved forkert håndtering af miljøfarligt affald
- CO₂-udledning til atmosfæren gennem forbrug af fossile brændstoffer
- Metan-udledning fra drøvtyggere
- Gener for omkringboende i form af lugt, fluer, støj, støv m.v.

Påvirkningerne fra virksomhederne er mere varierede end fra husdyrbrugene. Det er derfor meget forskelligt, hvilke miljøproblemer den enkelte virksomhed giver anledning til. Helt generelt kan der være tale om:

- Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer til luft, vand og jord
- Risiko for udledning af miljø- eller sundhedsskadelige kemiske stoffer til vandmiljøet
- Risiko for forurening af jord og vandmiljø ved forkert håndtering af miljøfarligt affald
- CO₂-udledning til atmosfæren gennem forbrug af fossilt brændstof
- Gener for omkringboende i form af støj, vibrationer, lugt, lys, støv, m.v.

Sorø Kommunes miljøtilsyn

Lovgrundlag

Langt de fleste krav og grænseværdier, som virksomheder og landbrug skal overholde, er fastlagt af folketinget og miljøministeren. De fremgår blandt andet af miljøbeskyttelsesloven, husdyrbrugloven, naturbeskyttelsesloven og miljømålsloven samt af de bekendtgørelser, der er lavet i forlængelse af disse lovgivninger. Sorø Kommune stiller også vilkår i de miljøgodkendelser eller miljøtilladelser, som de store og mellemstore virksomheder og husdyrbrug skal have, når de etablerer sig eller ændrer deres produktion væsentligt.

Kravene og grænseværdierne har som mål at undgå eller begrænse de miljøproblemer, der er nævnt ovenfor.

Sorø Kommune skal kontrollere, at miljøkravene og grænseværdierne er overholdt. I nogle tilfælde, må Sorø Kommune anlægge en vurdering. F.eks. hvis der ikke er centrale krav eller grænseværdier – eller disse er "blødt" formulerede. På nogle få områder kan eller skal Sorø Kommune udarbejde et regulativ eller en forskrift, som nærmere præciserer, hvilke miljøkrav, der skal overholdes. I Sorø Kommune er der p.t. følgende regulativer og forskrifter:

- Regulativ for erhvervsaffald
- Regulativ for husholdningsaffald
- Forskrift for fjerkræhold i by og boligområder
- Forskrift for opbevaring og håndtering af olier, kemikalier og andre miljøfarlige væsker
- Forskrift om visse miljøforhold ved midlertidige bygge- og anlægsarbejder

- Forskrift om visse miljøforhold ved afholdelse af udendørs arrangementer

Regulativer og forskrift sikrer, at virksomhederne/landbrugene og private borgere i øvrigt på forhånd er klar over, hvilke vilkår der skal overholdes ved disse aktiviteter. Det er særligt relevant på de områder, hvor Sorø Kommune kan anlægge en vurdering. De gældende regulativer kan findes på www.soroe.dk.

Dialog

Miljøtilsyn skal foregå i løbende dialog med virksomheder, landmænd og borgere, hvor Sorø Kommune informerer og orienterer grundigt om lovgivningens bestemmelser med mere. På den måde oplever virksomheder og landmænd tilsynet som en hjælp til at overholde lovgivning og en vejledning om miljøforbedringer.

En god og respektfuld dialog giver samtidig mulighed for at inspirere og medvirke til, at virksomheder og landbrug gør en frivillig indsats for at mindske miljøpåvirkning. Dette kan eksempelvis være initiativer til energibesparelser, CO₂-reduktion, indførelse af miljøstyring, naturpleje m.v.

Tilrettelæggelse og prioritering

Miljøtilsyn kan udføres som basistilsyn, prioriterede tilsyn eller tilsynskampagner.

Et basistilsyn er et totalt tilsyn, hvor alle virksomhedens/husdyrbrugets miljøforhold gennemgås. Derudover gennemfører Sorø Kommune prioriterede tilsyn, med de virksomheder/husdyrbrug, der udgør en særlig miljørisiko. Ved disse tilsyn, kan man nøjes med at koncentrere sig om det miljøproblem, der er særligt vigtigt på stedet.

Meningen med de prioriterede tilsyn er at fokusere noget af Sorø Kommunes miljøindsats der, hvor der er mest at komme efter.

Sorø Kommune skal også gennemføre to tilsynskampagner årligt.

- 1) Sorø Kommune tilrettelægger miljøtilsynet sådan, at vi kan overholde tilsynsbekendtgørelsens retningslinjer for basis-, prioriterede- og kampagnetilsyn. Tilsynene tilrettelægges på baggrund af:
 - a) risikovurdering af virksomhederne og landbrugene,
 - b) at der gennemføres mindst to tilsynskampagner årligt, og
 - c) henvendelser, klager med mere fra borgere og andre.
- 2) Tilsyn foretages normalt som anmeldte tilsyn, uanset om der er tale om tilsyn indendørs eller uden-dørs. Dette princip fraviges bl.a., hvis formålet med tilsynet dermed forspildes, eller hvis forudgående underretning viser sig umulig eller er uforholdsmæssig vanskelig. Som opfølgning på et uanmeldt tilsyn tilbyder Sorø Kommune altid at komme på et anmeldt tilsyn.
- 3) Sorø Kommune har to procedurer for hhv. industrivirksomheder og husdyrbrug, der beskriver hvordan tilsyn tilrettelægges, udføres og afrapporteres. Procedurene beskriver, hvordan tilsynsmedarbejderen i forbindelse med forberedelse til tilsynet, gennemgår virksomhedens eller husdyrbrugets godkendelser og tilladelser, seneste tilsynsrapport, evt. håndhævelse samt de analyser, rapporter, kontroller og lignende virksomheden eller husdyrbruget har sendt ind. Ved selve det fysiske tilsyn kontrollerer tilsynsmedarbejderen, om virksomheden eller husdyrbruget overholder vilkår i miljøgodkendelser, udledningstilladelser, tilslutningstilladelser, påbudsbestemmelser, evt. miljøtekniske beskrivelser, miljøbeskyttelsesloven eller husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser og regulativer.

På tilsynet vil tilsynsmedarbejderen typisk forholde sig til følgende:

- Produktionsstørrelse

- Støjende aktiviteter
- Udledninger til luften og eventuelle renseforanstaltninger
- Håndtering af restprodukter (f.eks. opbevaring og udbringning af husdyrgødning, genanvendelse af virksomhedens affald).
- Opbevaring af olier og flydende kemikalier (f.eks. sprøjtemidler, rengøringsmidler og brændstof).
- Afledning af processpildevand herunder renseforanstaltninger (f.eks. mælkerumsvand, tømning af olieudskillere)
- Opbevaring og bortskaffelse af affald
- Andre miljømæssige forhold af betydning (f.eks. vibrationer, støv og lugt)

Afrapportering og håndhævelse

- 4) Sorø Kommune træffer som hovedregel ikke afgørelse på stedet. Sorø Kommune kan dog give en forhåndstilkendegivelse eller træffe en afgørelse:
 - a) hvis der ikke er andre parter eller myndigheder, der skal have lejlighed til at udtale sig,
 - b) hvis sagen er overskuelig og oplyst tilstrækkeligt, og
 - c) hvis der ikke under tilsynet er konstateret uforudsete faktiske eller retlige forhold.
- 5) På baggrund af tilsynet sender Sorø Kommune en skriftlig tilbagemelding til virksomhed eller landmand og til en evt. klager.
- 6) Sorø Kommune offentliggør på DMA efter tilsynet en tilsynsrapport, der som minimum indeholder: oplysninger om baggrund for tilsynet; navn, adresse, CVR. nr., virksomhedstype; dato for tilsynet; hvad der er ført tilsyn med; om der er konstateret jordforurening; og om der er meddelt påbud, forbud eller indskærpelser.

Samarbejdet med andre myndigheder

Sorø Kommune samarbejder med nabokommunerne. Dette samarbejde sker dels i erfaringsudveksling mellem kommunernes sagsbehandlere og dels gennem fælles drøftelser af kommunernes praksis på de områder, hvor der er et reelt kommunalt politisk råderum.

Hvis Sorø Kommune under tilsyn eller i anden forbindelse opdager åbenlyse overtrædelser, der ikke er under Sorø Kommunes myndighedsområde, skal vi meddele det til den relevante myndighed. I enkelte sager samarbejdes der direkte med disse myndigheder, når det kan sikre en hurtig og effektiv løsning af et miljøproblem. Myndighederne kan typisk være Regionen, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, Landbrugsstyrelsen eller Fødevarestyrelsen.

Internt i Fagcenter Teknik, Miljø og Drift er myndighedsområderne opdelt mellem forskellige fagområder. Sagsbehandlere arbejder tværfagligt, og de fleste af sagsbehandlere arbejder inden for flere fagområder, således at de har et bredt kendskab til hvilke kolleger, der har hvilke kompetencer.

Brugerbetaling

Sorø Kommune skal som udførende myndighed opkræve brugerbetaling fra visse virksomheder og husdyrbrug i forbindelse med miljøtilsyn. Brugerbetalingsbekendtgørelsen redegør for, hvilke virksomheder og husdyrbrug der er omfattet.

Der opkræves b.la. brugerbetaling, hvis virksomheden eller husdyrbruget m.v. er omfattet af brugerbetalingsbekendtgørelsens § 2, og Sorø Kommune har ført tilsyn efter kapitel 9 i miljøbeskyttelsesloven eller ført tilsyn efter kapitel 5 i husdyrbrugloven.

Brugerbetalingen opgøres efter de takster og regler der er fastsat i Brugerbetalingsbekendtgørelsen bilag 2, og timetaksten reguleres årligt af Miljøstyrelsen. Timesatsen på brugerbetaling for tilsyn og godkendelser i 2022 er 440,78 kr./time.

Kommunen opkræver hvert år i november/december måned brugerbetaling fra de virksomheder, husdyrbrug m.v., hvor kommunen har udført brugerbetalingspligtige opgaver.

Bilag 1

I Sorø Kommune har vi følgende landbrug og virksomheder som er omfattet af IE-direktivet:

Virksomhedsnavn	CVR-nr.	P-nummer	CHR	Adresse	Listepunkt
Holmegård v/ Joachim Clausen	36364793		106476	Toftegård, Frenderupvej 1, 4180 Sorø	6.6 2) > 210 DE slagtesvin
Holmegård v/ Joachim Clausen	36364793		61073	Ledbjerggård, Nyrupvej 40, 4296 Stenlille	6.6 2) > 210 DE slagtesvin
Holmegård v/ Joachim Clausen	36364793		13537	Fulbyvej 54, 4180 Sorø	6.6 1) Soproduktion > 270 DE
APM Danmark A/S	27397018	1017554685	75694	Buskysminde Kalkunfarm, Buskysmindevej 2A, 4291 Ruds Vedby	6.6 3) kyllingeproduktion > 100 DE
Knud Kjær Knudsen	33304366		73643	Vanløsegård, Vanløsevej 24, 4370 St. Merløse	6.6 2) > 210 DE slagtesvin
Frenderupgaard v/ Niels Aagaard Jørgensen	19385248	1003794318	10169	Frenderupgaard Nyrupvej 76, 4180 Sorø	6.6 1) Soproduktion > 270 DE
Dyhr Jensen Svin I/S	35684190	1021492287	74747	Saltoftegård, Saltoftevej 2, 4295 Stenlille	6.6 2) > 210 DE slagtesvin
Dyhr Jensen Svin I/S	35684190	1021492465	99690	Kildegård, Saltoftevej 3, 4295 Stenlille	6.6 2) > 210 DE slagtesvin
Sydvestsjællandss Kloakservice	11922333	1000796503		Stenstrupevej 3, 4180 Sorø	5.5 Midlertidig opbevaring af farligt affald